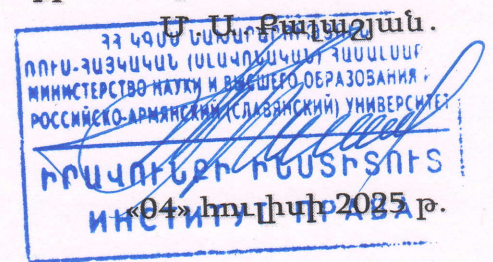

ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱԿՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝
Իրավունքի Ինստիտուտի տնօրեն

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի
Ամբիոն՝ քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության

Հեղինակ՝ Ի. Գ. Թ., պրոֆեսոր, Թաղևոսյան Զ. Ա.

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԱՌԱՂԿԱՅԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ «Հանցագործությունների առանձին տեսակների քննության մեթոդիկա»

Մագիստրոս կրթական ծրագիր (հեռակա)՝ 042101.04.7

«քրեական իրավունք և դատավարություն»

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.7

Անտացիա

Քրեականիստական մեթոդիկան սերտորեն կապված է քրեականիստիկայի այլ բաժինների հետ՝ ընդհանուր տեսության, քրեականիստական տեխնիկայի, քրեականիստական տակտիկայի, ինչպես նաև հանցագործությունների բացահայտման և քննության կազմակերպման քրեականիստական հարցերի: Տեխնիկա-քրեականիստական միջոցները և մեթոդները, տակտիկա-քրեականիստական և կազմակերպչական միջոցները նախատեսված են ցանկացած հանցագործության բացահայտման և քննության ժամանակ կիրառվելու համար: Սակայն տարբեր տեսակի հանցագործությունների քննության ընթացքում տեղի ունեցածի վայրում մնացած հետքերի բնույթը, դրանց առգրավման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև վկաների և կասկածյալների հարցաքննության տակտիկան էապես տարբեր են՝ օրինակ սպանությունների և գողությունների դեպքում: Նմանապես տարբեր են նախաքննության պլանավորման մեթոդները: Քրեականիստական մեթոդիկայում ներառված առաջարկությունները նպատակ ունեն առավել արդյունավետ կերպով օգտագործել քրեականիստիկայի այլ բաժիններում մշակված միջոցները և մեթոդները՝ կոնկրետ հանցատեսակների քննության համար:

Դասընթացի նպատակն ու խնդիրները

Դասընթացի նպատակն է՝ պատրաստել բարձրակարգ մասնագետներ, ովքեր կկարողանան տեսական և գործնական հմտություններ կիրառել հանցագործությունների բացահայտման, քննության և կանխման գործընթացում՝ ունակ լինելով նաև ակտիվորեն մասնակցել հանցավորության դեմ ուղղված միջոցառումների իրականացմանը:

Դասընթացի հիմնական խնդիրը՝ արդյունավետ աջակցություն ցուցաբերել իրավապահ մարմիններին քաղաքացիների անվտանգության ապահովման գործում: Դասընթացի առանձին խնդիրներն են՝ քրեականիստիկայի տեսության ուսումնասիրություն, հանցավորության և հանցագործությունների բացահայտման ու կանխման պրակտիկա, նախաքննության տակտիկական և մեթոդական հիմունքների մշակում:

Դասընթացի արդյունքների յուրացման պահանջները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը պետք է՝

1. Պատկերացում ունենա արդի տեսական և մեթոդաբանական հիմքերի մասին, որոնք կիրառվում են քննչական պրակտիկայում:
2. Իմանա արդի իրավակիրառ պրակտիկայի պահանջներին համապատասխան գիտական մշակումների կիրառման խնդիրները:
3. Ճանաչի հետաքննության տակտիկական խնդիրները և կարողանա ստեղծագործաբար կիրառել տեսական գիտելիքները՝ տարբեր հանցատեսակների քննության ժամանակ:
4. Ունենա հմտություններ՝ կազմակերպելու և իրականացնելու տարբեր քննչական գործողություններ հատուկ հանցատեսակների դեպքում:

Դասընթացի օբյեկտը և առարկան

Դասընթացի օբյեկտն է՝ քրեական դատավարության շրջանակում հատուկ հանցագործությունների քննության գիտական և գործնական հիմունքները: Դասընթացի առարկան է՝ քրեականիստական մեթոդիկան՝ որպես իրավապահ մարմինների գործիքակազմի կարևոր տարր՝ ուղղված հանցագործությունների բացահայտմանը, քննությանը և կանխարգելմանը:

Դասընթացի մուտքային պահանջները

Գիտելիքները`

1. Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության հիմունքներ;
2. Քրեական իստիկայի հիմնական հասկացությունները;
3. Իրավական փաստաթղթերի կառուցվածք և վերլուծության հմտություններ:

Հմտությունները` Գիտելիքի կիրառման հմտություններ`

1. Իրավական իրավիճակների վերլուծություն;
2. Քննչական իրավիճակներում տրամաբանական որոշումներ կայացնելու ունակություն:

Ընդհանրական իմացական հմտություններ`

1. Իրավաբանական եզրահանգումների կատարում;
2. Տեքստերի, վերլուծական նյութերի և օրենքների հետ արդյունավետ աշխատանք:

Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)` Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն`

1. Իրավական դիրքորոշումների ձևակերպում և պաշտպանություն;
2. Մասնագիտական գործունեության ընթացքում իրավական և բարոյական պատասխանատվության ընկալում:

Դասընթացի տեղն ուսումնական ծրագրում

Դասընթացը ներառված է «քրեական իրավունք և դատավարություն» ..

ակադեմիական կրեդիտ (144 ակադեմիական ժամ) աշխատատարությամբ, որից 10

ակադեմիական ժամ նախատեսվում է գործնական պարապմունքների համար:

Դասընթացը նախատեսվում է ուսումնասիրել 1-ին ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակում:

Ուսումնական աշխատանքի տեսակները	Ընդամենը, ակադ. ժամեր
1. Առարկայի ուսումնասիրման ընդհանուր աշխատատարությունն, այդ թվում`	144
1.1. Լսարանային պարապմունքներ, այդ թվում`	18
1.1.1. Դասախոսություններ	8
1.1.2. Գործնական պարապմունքներ, այդ թվում`	10

1.1.2.1. Ստուգողական աշխատանքներ	4
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք, այդ թվում՝	122
1.2.1. Քննություններին նախապատրաստում	
1.2.2. Ինքնուրույն աշխատանքի այլ տեսակներ, այդ թվում՝ (նշել)	
1.2.2.1. Գրավոր ինքնուրույն աշխատանքներ	
Ամփոփիչ ստուգում (քննություն, ստուգարք)	Ստուգարք

Դասընթացի ծավալի բաշխում (ակադեմիական ժամերով) ըստ թեմաների և ուսումնական աշխատանքի տեսակների

Առարկայի բաժինները և թեմաները	Ընդամենը	Դասախոսություններ	Գործնական / սեմինար պարապմունքներ
1	2=3+4	3	4
Թեմա 1. Քրեականիստական մեթոդիկայի հասկացությունը, կառուցվածքը, խնդիրներն ու սկզբունքները	14		1
Թեմա 1.2. Մասնավոր քրեականիստական մեթոդիկայի հասկացությունը, կառուցվածքը և տեսակները	12	1	1
Թեմա 1.3. Հանցագործությունների քրեականիստական բնութագրիչների կառուցվածքը	12	1	1
Թեմա 2.1. Սպանությունների քննության մեթոդիկա	14	1	1
Թեմա 2.2. Կաշառք ստանալու և կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների քննության մեթոդիկա	14	1	1
Թեմա 2.3. Տնտեսական գործունեության ոլորտում	14	1	1

յուրացումների քննության մեթոդիկա			
Ընդամենը	144	8	10

Բովանդակություն՝ բաժիններ և թեմաներ

Մոդուլ 1. Ընդհանուր դրույթներ

Բաժին 1. Քրեականիստական մեթոդիկայի ընդհանուր հիմունքներ

Թեմա 1.1. Քրեականիստական մեթոդիկայի հասկացությունը, կառուցվածքը, խնդիրներն ու սկզբունքները
 Քննարկվում է մեթոդիկայի հասկացությունը, կապը քրեականիստիկայի մյուս բաժինների հետ: Ընդհանուր, մասնավոր և հատուկ սկզբունքներ: Դերը օպերատիվ-հետախուզական և քննչական մարմինների աշխատանքում:

Թեմա 1.2. Մասնավոր քրեականիստական մեթոդիկայի հասկացությունը, կառուցվածքը և տեսակները
 Քրեականիստական դասակարգման նշանակությունը մասնավոր մեթոդիկաների մշակման գործում: Նոր մասնավոր մեթոդիկաների ձևավորման խնդիրներ: Տիպային և յուրահատուկ մասնավոր մեթոդիկաների համեմատական վերլուծություն:

Թեմա 1.3. Հանցագործությունների քրեականիստական բնութագրիչների կառուցվածքը
 Քրեականիստական բնութագրի հասկացությունը, կառուցվածքը, տարրերը: Տիպային քննչական իրավիճակների նշանակությունը և դասակարգումը: Բնութագրիչների կիրառման պրակտիկ նշանակությունը:

Բաժին 2. Մասնավոր քրեականիստական մեթոդիկաներ ըստ հանցատեսակի

Թեմա 2.1. Սպանությունների քննության մեթոդիկա Քրեականիստական բնութագիրը: Բացահայտման ենթակա հանգամանքները: Սկզբնական փուլում տիպային քննչական իրավիճակներ: Հանցանքի վայրի զննության, դիակի զննության և անհետ կորած անձի գործերով գործողությունների առանձնահատկությունները: «Պատվերով սպանությունների» քննության առանձնահատկություններ:

Թեմա 2.2. Կաշառք ստանալու և կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների քննության մեթոդիկա
 Տիպային քննչական իրավիճակներ՝ ըստ տեղեկության ստացման աղբյուրների: Քննչական գործողությունների տակտիկա: Արդարադատական փորձաքննությունների նշանակում:

Թեմա 2.3. Տնտեսական գործունեության ոլորտում յուրացումների քննության մեթոդիկա Պետական և մասնավոր գույքի հափշտակման քրեականիստական բնութագիր: Տիպային հետաքննական իրավիճակներ: Փաստաթղթային աուդիտ և հաշվապահական փորձաքննության կիրառություն: Խարդախության բացահայտման մեթոդներ:

5. Գնահատման ձևեր

- Խմբային քննարկում՝ թեմայի խորացման նպատակով:
- Զեկույցներ՝ ըստ թեմայի, գնահատման չափանիշներ՝ պլան, հղումներ, փաստարկում:
- Տրամաբանական և խնդիրային առաջադրանքներ:
- Թեստավորում:
- Եզրափակիչ վերահսկում՝ տեսական գիտելիքների համադրված գնահատում:

Դասընթացի ապահովվածությունը գրականությամբ

1. Аверьянова Т. В., Белкин Р. С., Корухов Ю. Г. и др. Криминалистика. Учебник. М: Инфра-М, Норма, 2017. 928 с.
2. Расследование преступлений в сфере компьютерной информации и электронных средств платежа : учебное пособие для вузов / С. В. Зувев [и др.] ; ответственные редакторы С. В. Зувев, В. Б. Вехов. — Москва : Издательство Юрайт, 2022. — 243 с.
3. Александров, И. В. Служебные (должностные) преступления. Основы расследования : учебное пособие для вузов / И. В. Александров. — Москва : Издательство Юрайт, 2022. — 205 с.
4. Криминалистика в 5 т. Том 5. Методика расследования преступлений : учебник для вузов / И. В. Александров [и др.] ; под общей редакцией И. В. Александрова. — Москва : Издательство Юрайт, 2020. — 242 с.
5. Агафонов В. В., Филиппов А. Г. Криминалистика. Учебное пособие. М: Юрайт, 2016.186 с.
6. Александров И. В. Криминалистика. Практикум. Учебное пособие для бакалавриата и магистратуры. М: Юрайт, 2017. 354 с.
7. Александров И. В. Криминалистика. Тактика и методика. Задачник. Учебное пособие.М: Юрайт, 2017. 354
8. лександров И. В. Криминалистика. Тактика и методика. Учебник для бакалавриата и магистратуры. М: Юрайт, 2017. 314 с.
9. Александров И. В. Криминалистика. Тактика и методика. Учебник. М: Юрайт, 2016.313 с.
10. Александров И. В. Криминалистика. Учебник для бакалавриата и магистратуры. М: Юрайт, 2016. 336 с.
11. Балашов Д. Н., Балашов Н. М., Маликов С. В. Криминалистика. Учебное пособие. – М.: РИОР, Инфра-М, 2016. – 240 с.
12. Бастрыкин А. И. История криминалистики. Начало пути. Дактилоскопия. М: Проспект, 2017. 96 с.
13. Бастрыкин А. И. Криминалистика. Учебное пособие. М: Артифо, 2017. 320 с. Бертовский Л. В. Криминалистика. М: Проспект, 2021. 960 с.
14. Драпкин Л. Я. Криминалистика в 3 частях. Часть 1. Учебник для вузов. / под ред.
15. Драпкин Л.Я. М: Юрайт, 2017. 246 с.
16. Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н., Злоченко Я. М. и др. Криминалистика. Учебник. М: Оригинал-макет, 2017. 768 с.
17. Современное развитие криминалистики и судебной экспертизы как реализация идей Р.С.

- Белкина. М: Проспект, 2018. 1040 с.
18. Топорков А. А. Криминалистика. Учебник. М: Инфра-М, Контракт, 2015. 464 с.
  19. Тюнис И. О. Криминалистика. Учебное пособие. М: Издательский дом Университета "Синергия", 2018. 224 с.
  20. Тюнис И.О. Криминалистика. Учебное пособие. М: Проспект, 2020. 220 с. Шапошников А. Ю. Практическая криминалистика. Учебник. СПб: Питер, 2017. 384 с. Шумак Г.А. Криминалистика. Ответы на экзаменационные вопросы. М: Тетралит, 2014. 208 с.
  21. Шурухнов Н. Г. Криминалистика в схемах и таблицах. М: Эксмо, 2016. 464 с.
  22. Эксархопуло А. А. Криминалистика в схемах. Учебное пособие для академического бакалавриата. М: Юрайт, 2019. 422 с.
  23. Яблоков Н. П. Криминалистика в вопросах и ответах. Учебное пособие. М: Норма, Инфра-М, 2017. 288 с.
  24. Яблоков Н. П. Криминалистика. Учебник. М: НОРМА-ИНФРА-М, 2017. 752 с.
    - а. Н. П., Александров И. В. Криминалистика. В 5 томах. Том 1. История криминалистики. Учебник для бакалавриата, специалитета и магистратуры. / под ред. Александров И. В., Яблоков Н. П. М: Бакалавр. Специалист. Магистр, Юрайт, 2019. 206 с.